

Chuyện n n nhân bu i đ u năm...

Nh ng ng i mang nghi p vi t báo th ng ph i bóc l ch s m h n thiên h .

Khi đ c gi chu n b l T n vào cu i tháng 11 thì nh u ng i đã đau đ u lo báo Xuân. Năm nay T t Nhâm Thìn l i đ n s m và gây b t l i cho gi i ti u th ng mình vì thu h p mùa mua s m. Làm đáng m t chút thì ta g i đó là “tiên thiên h chi u nhi u” - lo tr c cái lo c a thiên h !

Cũng th , đ u tháng 12, khi lãnh đ o Âu Châu đ ngh gi i pháp đ y lui kh ng ho ng thì nh u ng i vi t đã s m nghĩ đ n đ u năm 2012: T i l t Đan M ch (Denmark) làm ch t ch c a Liên Hi p Âu Châu. X B c Âu này không m n v i chuy n h p nh t và năm 1992 còn đòi tu ch nh th a c Maastricht! Ngày m t Tháng Giêng cũng là lúc Hoa K gi vai ch t ch nhóm G-8, g m b y n c công nghi p hóa Tây ph ng (k c Nh t) và Liên Bang Nga. S th nh nh t y s chi ph i ra sao th i s c a Âu Châu, Hoa K và Liên Bang Nga trong năm m i?

Đ y là lúc mình nhìn r ng ra ngoài khuôn kh c a m t qu c gia trong b i c nh ng n và suy đoán ra nh ng chuy n đ ng l n trong m t vi n nh dài h n h n.

Kinh t Hoa K b suy tr m (recession) t đ u năm 2008, r i đ ng đ y vào Tháng B y năm 2009 mà ch a b t đ y và th t nghi p còn cao. Bây gi là lúc b c vào năm th năm, khi th gi i hoang mang v t ng lai tr c m t và hoài nghi kh năng ng phó c a đ nh t siêu c ng kinh t toàn c u.

Cái nôi c a t b n ch nghĩa và n n dân ch lâu đ i và v ng m nh nh t đ a c u đang b chìm trong bi n n ... Trong b i c nh y, khi quý đ c gi đ c bài này, k t qu vòng s b c a đ ng C ng Hòa t i Iowa vào ngày Th Ba mừng ba thì ch là m t ánh ch p.

Nhìn trong tr ng k , nh ng ng i vi t đã ghi trong s Xuân Nhâm Thìn Ng i Vi t, Hoa K v n là qu c gia có u th h n h n các c ng qu c trên th gi i và trong l ch s (bài “S n Tiên Th y Long” tr ng 28). S h n h u y có ý nghĩa gì trong ng n h n?

Bài vi t này s trình bày chuy n t ng đ i y - nh m t l i chào m ng đ u năm khi n c M đ y s ng ra kh i.

Trước hết, “các nước Tây phương” hiện bị trong nợ nần. Thật ra, đây là hiện tượng chung của thế giới công nghiệp hóa và là trào lưu dài hạn.

Ngay cả ta cũng so sánh với tình trạng sản lượng nội địa của các năm (gọi tắt là GDP). Từ 20 năm qua, 1980 đến 2010, thì 18 nước kinh tế đang đứng đầu thế giới đã vay mượn gấp đôi: Gánh nợ từ 160% đã vượt tới 320% GDP. Con số tình trạng nợ do tổ chức OECD khảo sát các nước đi vào khủng hoảng và phân giải cho ba thành phần: Công trái (nợ của chính phủ), nợ của tư nhân và của doanh nghiệp (không thuộc loại tài chính). Nợ của chính phủ tăng 425%, của doanh nghiệp tăng 300% và của tư nhân tăng 600%! Chính chúng ta có góp phần hào phóng hay hào sảng cho chuyển đi vay đó.

Hỏi hỏi sống nên gì này mới hết hàng bày khi đến ngày tính sổ trên nợ.

Mà trả bằng gì? Bằng số sản xuất và đóng thuế của những người có khả năng lao động.

Dân số các nước Tây phương nói chung đã già hóa. Ngay cả tập gia đình trẻ hơn và có con ít hơn. Kết quả là thành phần lao động giảm dần và từ số người cao niên cần hỗ trợ lương và chi phí y tế lại tăng. Đó là “gánh nợ chìm” của khu vực nhà nước, là hệ an sinh xã hội hay y tế (Social Security hay Medicare) thường nghe nói đến trong các cuộc tranh cãi. Nó cao gấp bội.

Nhưng Hoa Kỳ là ngoại lệ - nước có dân số trẻ nhất trong các nước Tây phương.

Dân số trẻ vì đời nhàn và đời nhàn là nhờ di dân, đa số lại là những người trẻ - trẻ mới kịp chuyển vào bằng mới cách! Vào đến xứ này, họ pháp hay không, di dân đến số trẻ của sau đi cấy, đóng thuế trước thuế hay gián tiếp, và cuối cùng thì có tiền hỗ trợ hoặc trợ cấp. Tính chuyển đổi của thua thì nước Mỹ vẫn có lợi! Có lợi và lợi than là hai chuyện khác nhau.

Nước Mỹ này gian khổ...

Mà lãnh thổ lớn nhất của các xứ này thì có thể nuôi một dân số gấp ba. Tranh luận hay bí ẩn tình vực chính sách di dân, kẻ của xỏ xo thu hút họ thể hóa di dân lưu đi họ đi bầu cho đảng Dân Chủ, không thể không lập chuyển đó.

Năm nay, truyền thông Tây phương, vẫn dĩ từ do nhút và có truyền thông ào nhút, đều nói đến chuyển thể từ kinh khủng đến tồi tệ hơn và trên nỗi nhàn hơn.

Nhưng khi kinh tế của các nước mà người người đến từ từ giảm chi tiêu đến trên thì làm sao tài hóa lưu thông? Với tình trạng khủng hoảng năm 1929-1933 sẽ kéo dài và lan rộng - thành Thế Chiến II - một phần cũng là do phần không khéo đó! Bây giờ, mặt tích hay tiêu báo, ta hóa một vì chế kinh tế khác khác. Làm như chế đã khác vậy!

Vì vậy, vì những suy trầm chuyển có thể.

Ngay cả ta còn e rằng nợ kinh tế Mỹ lại suy trầm - tăng trầm giảm trong hai quý liên tiếp - thì Âu Châu bị suy thoái (depression): Không chỉ tăng trầm giảm mà còn sụt giảm. Và Nhật thì chưa ra khỏi đáy vực toang hoác từ 1990 đến nay, trong khi Trung Quốc mà đến mức tăng trầm giảm 8% là đáng. Đến mức đó thì xứ này có lo ngại như đã bắt đầu mạnh mẽ.

Nếu muốn trên, cả tư nhân và chính phủ, người ta chỉ thoát khỏi nguy cơ suy trầm bằng cách

xußt cäng nhiöu hän. Nhäng näu xä nào cũng đòi xußt thì... ai nhäp? Khi ba nän kinh tè sä träng vä xußt cäng là Trung Quäc, Nhät Bän và Đäc đäu tän đäng nghä riêng đä khäi suy säp thì các xä kia tính sao? Trong “các xä kia”, ngoài khäi công nghiäp hóa Tây phäng còn có các näc đang phát triän, các näc “tân häng” väa phát triän. Hä mua bäng gì?

Cä thä giäi lo sä suy träm sä phäi phäi häp đä cùng nhau đäu chänh chuyän mua bán xußt nhäp chä không thä trút gánh lo cho xä khác. Bäi cänh äy báo hiäu nhiöu tranh chäp vä mäu đäch. Käch bän nguy nhät là tình thän “cho kä khác đi ăn mày”, bän cùng hóa bän hàng cäa mình bäng đồn bäo hä mäu đäch. Thuät ngä kinh tè gäi là “beggar thy neighbour”.

Khi äy mình mäi thäy ra vài đäu hän häu khác cäa Hoa Kä.

Kinh tè Mä ít lä thuäc vào xußt cäng hän ngän äy näc công nghiäp: 88.5% thä träng tiêu thä là xäi đä Mä. Hoa Kä chä nhäp có hän 11%, mà mät sä không ít läi do doanh nghiäp Mä chäy qua đäu kia sän xußt đä bán ngäc vä nhà!

Kinh tè Mä quä là mäc nängäp đäu - đän đä chính khách cäi cä lung tung, làm nhä cä näc säp phá sän vì vä nä. Nhäng gánh công trái (nä cäa khu väc chính phä) không nhä cänh nän cäa các hä gia đình. Sä thät vän là Mä nä Mä hän là nä näc ngoài.

Và trong mäi quan hä nän väi thiên hä, ngäi ta quên khoän nä cäa xä khác väi kinh tè Mä. Nói cho đä hiäu: Khi Hoa Kä mäc nä mät đäng thì cũng läi là chä nä mät khoän tiän là 89 xu (89% cäa gánh ngoäi trái). Lý do bät ngä là ngäi có tiän đäu tä đä kiäm läi thì vän tìm vào näi gäi gäm an toàn nhät: Thä träng Hoa Kä!

Bän năm qua, cä thä giäi cänh cä läi iäi tiên báo cäa Marx vä chuyän tä bän giäy chät, hoäc sä suy tàn cäa Hoa Kä. Ít ai giäi thích đäc vì sao đäu tä vào công khä phiäu Mä vän là nghiäp vä có läi nhät - cä năm ngoäi thì läi 9.6% - dù trái phiäu Mä bä sät mäc tín nhiöm vào mùa năm Tháng Tám làm cä näc buän nhä đäa đám väy.

Chuyän lý thú là trong mäy năm hoän nän đó, truyän thông Mä läi là trung tâm “ai báo” đäng đäu thä giäi, väi sä phä häa cäa các chính khách Hoa Kä: Hä muän bán báo hay mua phiäu nên trút gánh lo lên đäu chúng ta.

Chä trong trän đäi häng thäy vä nän, con täu Noä cäa Mä không thuäc loäi “ba läc đäu bäc” cäa thuyän nhân năm xäa - mà vän có cái đäng cäa mät hàng không mäu häm! Ghét thät!